

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē

॥ *ēkōnaṣaṣṭitamah sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ēkōnaṣaṣṭitamah sargaḥ ॥

yayātinā putrāya pūravē vārdhakyam dattvā tadīyayauvanasya
grahaṇam bhōgatṛptēna tēna punaścirakālamānu tasmai
tadīyayauvanasya pratyāvartanam pūrōḥ pitū rājyē'bhiṣēkō
yaduṁ prati pituḥ śāpaśca

śrutvā tūśanasam kruddham
tadārtō nahuṣātmajah |
jarāṁ paramikāṁ prāpya
yaduṁ vacanamabravīt ॥ 7.59.1 ॥

yadō tvamasi dharmajñō
madartham pratigrhyatām |
jarā paramikā putra
bhōgai raṁsyē mahāyaśaḥ ॥ 7.59.2 ॥

na tāvat kṛtakṛtyō'smi
viṣayēṣu nararṣabha |
anubhūya tadā kāmam
tataḥ prāpsyāmyaham jarām ॥ 7.59.3 ॥

yadustadvacanaṃ śrutvā
 pratyuvāca naraṣabham |
 putrastē dayitaḥ pūruḥ
 pratigrhṇātu vai jarām || 7.59.4 ||

bahiṣkṛtō'hamarthēṣu
 sannikarṣācca pārthiva |
 pratigrhṇātu vai rājan
 yaiḥ sahāśnāsi bhōjanam || 7.59.5 ||

tasya tad vacanaṃ śrutvā
 rājā pūrumathābravīt |
 iyaṃ jarā mahābāhō
 madarthaṃ pratigrhyatām || 7.59.6 ||

nāhuṣēṇaivamuktastu
 pūruḥ prāñjalirabravīt |
 dhanyō'smyanugrhitō'smi
 śāsanē'smi tava sthitaḥ || 7.59.7 ||

pūrōrvacanamājñāya
 nāhuṣaḥ parayā mudā |
 praharṣamatulaṃ lēbhē
 jarāṃ saṅkrāmayacca tām || 7.59.8 ||

tataḥ sa rājā taruṇaḥ
 prāpya yajñān sahasraśaḥ |
 bahuvarṣasahasrāṇi
 pālayāmāsa mēdinīm || 7.59.9 ||

atha dīrghasya kālasya
 rājā pūrumathābravīt |
 ānayasva jarāṃ putra
 nyāsaṃ niryātayasva mē || 7.59.10 ||

nyāsabhūtā mayā putra
 tvayi saṅkrāmitā jarā |
 tasmāt pratigṛhīṣyāmi
 tāṃ jarāṃ mā vyathāṃ kṛthāḥ || 7.59.11 ||

prītaścāsmi mahābāhō
 śāsanasya pratigrahāt |
 tvāṃ cāhamabhiṣēkṣyāmi
 prītiyuktō narādhipam || 7.59.12 ||

ēvamuktvā sutaṃ pūruṃ
 yayātirnahuṣātmajāḥ |
 dēvayānīsutaṃ kruddhō
 rājā vākyamuvāca ha || 7.59.13 ||

rākṣasastvaṃ mayā jātaḥ
 kṣatrarūpō durāsadaḥ |
 pratihaṃsi mamājñāṃ tvaṃ
 prajārthē viphalō bhava || 7.59.14 ||

pitaraṃ gurubhūtaṃ mām
 yasmāt tvamavamanyasē |
 rākṣasān yātudhānāmstvaṃ
 janayiṣyasi dāruṇān || 7.59.15 ||

na tu sōmakulōtpannē
 vaṃśē sthāsyati durmatēḥ |
 vaṃśō'pi bhavatastulyō
 durvinītō bhaviṣyati || 7.59.16 ||

tamēvamuktvā rājarṣiḥ
 pūruṃ rājyavivardhanam |
 abhiṣēkēṇa sampūjya
 āśramaṃ pravivēśa ha || 7.59.17 ||

tataḥ kālēna mahatā
 diṣṭāntamupajagmivān |
 tridivaṃ sa gatō rājā
 yayātirnahuṣātmajaḥ || 7.59.18 ||

pūruścakāra tad rājyaṃ
 dharmēṇa mahatā vṛtaḥ |
 pratiṣṭhānē puravarē
 kāśirājyē mahāyaśāḥ || 7.59.19 ||

yadustu janayāmāsa
 yātudhānān sahasraśaḥ |
 purē krauñcavanē durgē
 rājavaṃśabahiṣkṛtaḥ || 7.59.20 ||

ēṣa tūśanasā muktaḥ
 śāpōtsargō yayātinā |
 dhāritaḥ kṣatradharmēṇa
 yaṃ nimiścakṣamē na ca || 7.59.21 ||

ētat tē sarvamākhyātaṃ
darśanaṃ sarvakāriṇām |
anuvartāmahē saumya
dōṣō na syād yathā nṛgē || 7.59.22 ||

iti kathayati rāmē candratulyānanēna
praviralataratāraṃ vyōma jajñē tadānīm |
aruṇakiraṇaraktā dig babhau caiva pūrvā
kusumarasavimuktaṃ vastramāguṇṭhitēva || 7.59.23 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē
uttarakāṇḍē ēkōṇaṣaṣṭitamaḥ sargaḥ ||